

Procjena kao matematička vještina

U razredu smo često svjedočili situacijama kada učenik pri rješavanju zadataka dobije nevjerojatan rezultat, ali mu ništa nije čudno. Primjerice, računanjem opsega nekog lika dobije manji iznos od duljine bilo koje zadane stranice ili dobije da u jednom satu ima 0.00028 sekundi te bezbržno kreće na sljedeći zadatak. Ovakve situacije ukazuju na nedovoljno razvijenu aktivnost procjenjivanja u okviru nastavnog procesa.

U mnogim situacijama u životu ne trebamo naći baš točan i precizan odgovor, a često niti ne možemo. Tada jedino čime se možemo i moramo koristiti jesu aktivnosti procjene i zaokruživanja. *Procjena* je pogađanje ili aproksimacija količine, mjere, vrijednosti ili pozicije koja zamjenjuje stvarnu vrijednost na zadovoljavajući način kada se u problemu ne traži precizan odgovor. Ipak, dobra procjena ne znači nasumično pogađanje bez smisla, već se odnosi na "educirano pogađanje" jer što više matematike, matematičkih modela i strategija rješavanja problema osoba poznaje, imat će bolju šansu za točnjom procjenom u različitim situacijama. Stoga je ova vještina važna komponenta matematičke kompetencije.

Ljudi koji dobro procjenjuju mogu brzo i racionalno donijeti dobre odluke bez nepomišljenog ko-

rištenja računa na papiru ili džepnog računala. Naime, kalkulator je izvrstan izum, ali on je "pametan" samo onoliko koliko i čovjek koji se njime koristi. Stoga osoba koja brzo i dobro procjenjuje posjeduje matematičku vještina koja je vrlo korisna u svakodnevnom životu.

Neke je procjene moguće izvršiti napamet, dok neke druge, uz ljudsko rasuđivanje, zahtijevaju i pomoćno korištenje ostalih pomagala poput računa na papiru ili džepnog računala. Ipak, mnoge procjene iz svakodnevice zahtijevaju samo automatizirane četiri računske operacije te dobro mentalno računanje. Uz to, za procjenu je potrebno veliko *iskustvo* u procjenjivanju pa je izuzetno važno da učenik bude što više izložen zadatcima procjene kako na nastavi, tako i u roditeljskom domu. Nažalost, ova aktivnost ne zauzima mnogo prostora u matematičkim učionicama ni službenim kurikulima, posebice onima tradicionalnog karaktera.

Stoga u ovom broju MiŠ-a na stranicama Panoptikuma i na naslovnicu dajemo lijep izbor fotografija na kojima učenici mogu vježbati svoju procjenu i strategije procjenjivanja količine.

D. Glasnović Gracin